
BRIEVEN UIT INDIË

PER AUTO DOOR BATAKLAND

DOOR M. A. M. RENES-BOLDINGH

WIE voor de eerste maal den weg rijdt van Medan naar Siboga, langs het Tobameer dwars door 't bergland van Noord-Sumatra heen, die komt onwillekeurig onder den indruk van de chauffeurskunst van den autobestuurder. In veel opzichten doet de weg denken aan den grooten autoweg door de Dolomiten, al mist men hier natuurlijk de geweldige bergformaties en al zijn de dalen minder lieflijk.

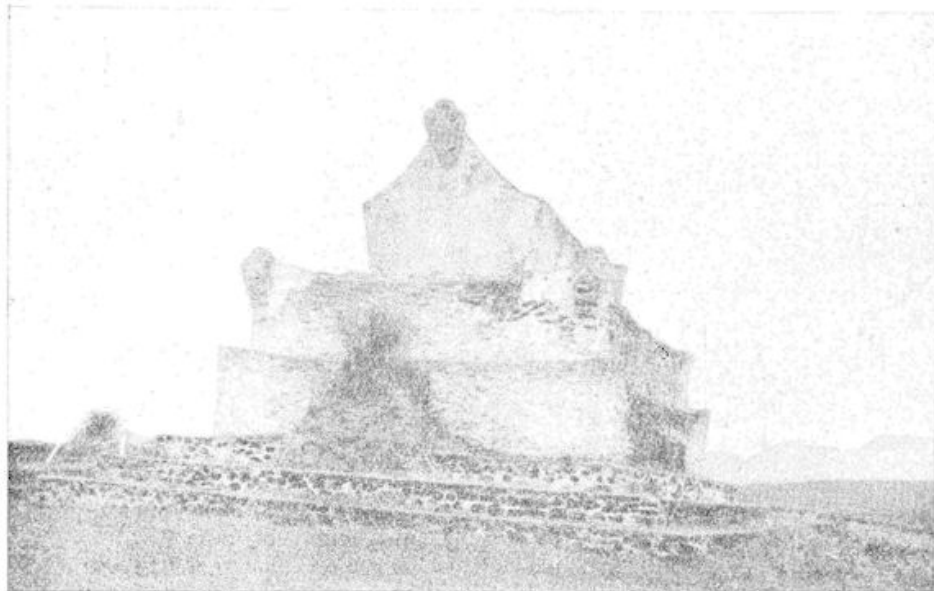
't Eerste gedeelte na Medan is bestrekkelijk eenvoudig. Een breede weg voert langs tabaks-, rubber- en theeplantages, afgewisseld met stukken rimboue en ontelbare armoedig-uitziende kampongs. Maar daarna gaat 't met de wonderlijkste kronkelingen bergop, bergaf; langs steile rotswanden en diepe ravijnen omhoog naar de hoogvlakte of steppe, om vervolgens met weer even talloze bochten af te dalen naar 't groene Silindoengdal. Echter ligt dan 't zwaarste gedeelte van den weg nog te wachten, n.l. van Silindoeng naar Siboga, met 1300 bochten — en wát voor bochten — op een afstand van 55 K.M. Waagenzichte is op dat gedeelte dan ook zulk een gewoon verschijnsel, dat een ieder, die de tocht er goed afbrengt bestonderend wordt aangekeken en menigeen, die eens den weg gereden heeft, beplooft zichzelf plechtig het nooit en nooit weer te wagen.

Zoo is 'tgesteld met 't geen nie-

mand minder dan Louis Couperus de „mooiste weg ter wereld” genoemd heeft. En een wonder van natuurschoon is 't ook.

't Tobameer zóó blauw; blauw tot aan de wazige bergkusten van Samosir, blauw tot aan de verre horizon; de sawah's zóó groen en de berghelling en ravijnwanden zóó wonderlijk getint van 't lichtste tot 't donkerste brons, hier en daar afgebroken door een felroode breukvlakte en de lichtendwitte plekjes der gepleisterde radjagraven, die hier en daar verspreid tegen de berghellingen liggen — soms ook wel boven op een bergtop, overschaduw door een paar grafboomen, die nimmer gekapt mogen worden. Is 't niet, alsof men de kleine stoet zich voortbewegen ziet, moeizaam hun doode met zich meedragend, de berghelling op. Bonte sarongs en zwaardere schouderdoeken en op de hoofden der mannen de stachtige muts van donker fluweel.

't Uitzicht is wijd en groot daarboven, waar ze hun stamleider neergaan leggen, een groot deel van Batak-

Oud Radjahgraf

BRIEVEN UIT INDIË

PER AUTO DOOR BATAKLAND

DOOR M. A. M. RENES-BOLDINGH

WIE voor de eerste maal den weg rijdt van Medan naar Siboga, langs het Toba-meer dwars door 't bergland van Noord-Sumatra heen, die komt onwillekeurig onder den indruk van de chauffeurskunst van den autobestuurder. In veel opzichten doet de weg denken aan den grooten autoweg door de Dolomiten, al mist men hier natuurlijk de geweldige bergformaties en al zijn de dalen minder lieflijk.

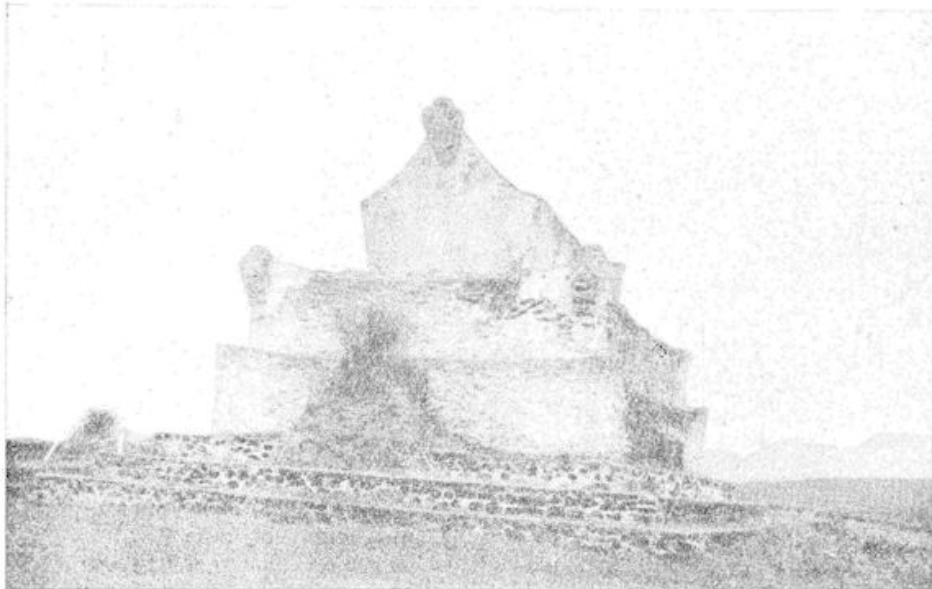
't Eerste gedeelte na Medan is bestrekkelijk eenvoudig. Een breede weg voert langs tabaks-, rubber- en theeplantages, afgewisseld met stukken rimboue en ontelbare armoedig-uitziende kampongs. Maar daarna gaat 't met de wonderlijkste kronkelingen bergop, bergaf; langs steile rotswanden en diepe ravijnen omhoog naar de hoogvlakte of steppe, om vervolgens met weer even talloze bochten af te dalen naar 't groene Silindoengdal. Echter ligt dan 't zwaarste gedeelte van den weg nog te wachten, n.l. van Silindoeng naar Siboga, met 1300 bochten — en wát voor bochten — op een afstand van 55 K.M. Waagenziekte is op dat gedeelte dan ook zulk een gewoon verschijnsel, dat een ieder, die de tocht er goed afbrengt bestonderend wordt aangekeken en menigeen, die eens den weg gereden heeft, beïooft zichzelf plechtig het nooit en nooit weer te wagen.

Zoo is 'tgesteld met 't geen nie-

mand minder dan Louis Couperus de „mooiste weg ter wereld” genoemd heeft. En een wonder van natuurschoon is 't ook.

't Tobameer zóó blauw; blauw tot aan de wazige bergkusten van Samosir, blauw tot aan de verre horizon; de sawah's zóó groen en de berghelling en ravijnwanden zóó wonderlijk getint van 't lichtste tot 't donkerste brons, hier en daar afgebroken door een felroode breukvlakte en de lichtendwitte plekjes der gepleisterde radjagraven, die hier en daar verspreid tegen de berghellingen liggen — soms ook wel boven op een bergtop, overschaduw door een paar grafboomen, die nimmer gekapt mogen worden. Is 't niet, alsof men de kleine stoet zich voortbewegen ziet, moeizaam hun doode met zich meedragend, de berghelling op. Bonte sarongs en zwaardere schouderdoeken en op de hoofden der mannen de stachtige muts van donker fluweel.

't Uitzicht is wijd en groot daarboven, waar ze hun stamleider neergaan leggen, een groot deel van Batak-

Oud Radjahgraf

DE VRIEND DES HUIZES

MAANDSCHRIFT VOOR HET CHRISTELIJK HUISGEZIN

HOOFDREDACTEUR Ds. H. KLUIN TE NEERBOSCH
SECRETARIS VAN DE REDACTIE P. MONS TE NEERBOSCH

MEDEWERKERS: H. DE BRUIN, TOM DE BRUIN, A. L. GERRITSEN, H. GORDEAU Jr., JAN H. DE GROOT, A. L. VAN HULZEN, Ds. J. H. C. KAMSTEEG, DIET M. KRAMER, MEVR. HENDRIKA KUYPER-VAN OORDT, K. LANTERMANS, WILLEM DE MÉRODE, H. TE MERWE, P. H. MULLER, O. RUYSCHE, C. RIJNSDORP, MEVR. M. A. M. RENES-BOLDINGH, MEVR. G. SEVENSMA—THEMMEN, GREETH SMITSKAMP, J. VIJVERBERG, MEVR. J. M. WESTERBRINK-WIRTZ.

UITGAVE VAN NEERBOSCH' BOEKHANDEL EN UITGEVERIJ TE NEERBOSCH
VERSCHIJNT GEREGLD DEN VRIJDAG VOOR ELKEN EERSTEN ZONDAG DER MAAND
A B O N N E M E N T S P R I J S F R A N C O P E R P O S T F l . 2 5 0 P E R H A L F J A A R O F F l . 5 . — P E R J A A R
T U S S C H E N T I J D S B E D A N K E N I S N I E T G E O O R L O O F D M E N T E E K E N T I N V O O R E E N K A L E N D E R J A A R G I R O N U M M E R 5 2 0 0 0

MAART 1931

AFLEVERING 3

JAARGANG 49

MAARTSCHE BUIEN

Maart jaagt wilde vlagen langs de vesten,
over dooden winters weggedooiden praal;
takkebossen staan de boomen, ruig en kaal,
kruin aan kruin bekroond met kraaiennesten.

Grijze buien trekken uit het Westen
regenslierten zwieren door de bruin-egaal
uitgevoren lanen van 't plantsoen, waar vaal
de aasgedierten leven op de resten.

Plotse pauzen breken in 't orkaangeweld —
Lente luistert, aarzelt, nadert — en ontsnelt
bloesemloos de valsche hagelvallen.

Dan bestormt de zon de grauwe wallen,
kantelende wolkentorens steekt ze in brand,
nevelen doet ze vluchten over 't land!

A. J. D. VAN OOSTEN

LECTUUR VOOR DE JEUGD

ONDER REDACTIE VAN
C. VAN OPHEMERT

HOE HET UITKWAM (Vervolg)

HENDRIK voelde zich bij de eerste kennismaking heelemaal niet aangetrokken tot Hannes Beuksels, en naarmate de tijd vortging, bleef de eerste indruk hem bij. Hendrik was door zijn ouders godsvruchtig grootgebracht. Hij vreesde God en had Hem lief, en al de moeilijkheden en het verdriet, die hij in den laatsten tijd had ondervonden, hadden hem, jongen als hij nog was, tot veel nadenken gebracht en zijn vertrouwen op God verdiept. En nu maakte het hem heel bedroefd en ongelukkig als hij Hannes vele dingen zag doen en hoorde zeggen, die hem waren geleerd als strijdig met Gods wil en gebod te beschouwen.

Om mee te beginnen was Hannes een ontzettende vloeker; als er maar het minste of geringste gebeurde, dat hem niet aanstond of prikkelde, was een vloek de eerste uitroep, waarmede hij aan zijn gevoelens lucht gaf. Dit hinderde Hendrik niet weinig, en op een keer waagde hij het er tegen Hannes een aanmerking op te maken; maar Hannes ontstak onmiddellijk in vreeselijke drift, schold Hendrik uit voor alles wat leelijk was, en was dagen lang zoo onvriendelijk, ja, onhebbelijk tegen hem, dat de jongen zich dood ongelukkig voelde.

Maar Hendrik kwam er al heel gauw achter, dat vloeken slechts één, en misschien niet eens de ergste van Hannes' slechte eigenschappen was. Telkens en telkens weder bemerkte Hendrik, dat de knecht loog en bedroog; ook wat zijn werk betrof was hij absoluut onbetrouwbaar. Als hij bijvoorbeeld met de paarden naar den smid moest om ze te laten beslaan, bleef hij dikwijls zóó lang weg, dat de boer er niets van begreep en Hendrik vaak het werk moest af-

maken, dat Hannes ongedaan had gelaten. Bij zijn thuiskomst wist Hannes den boer dan de een of andere aannemelijke verontschuldiging op de mouw te spelden.

Een paar keer was 't ook al voorgekomen, dat Hannes van een dezer tochten was thuisgekomen, nu wel niet bepaald dronken, maar toch in zijn gedrag en spreken duidelijk blijken gevende, dat hij meer gedronken had dan hij verdragen kon. Op de een of andere manier had hij boer Koopers altijd uit den weg weten te blijven als hij in een dergelijken toestand verkeerde. Ook vermoedde boer Koopers niet, dat verscheidene van de beste uren van den dag af en toe werden doorgebracht in de Bruine Beer, een ellendig, klein kroegje, halfverwege de boerderij en de smederij.

De tijd waarop boer Koopers Hendrik op proef had genomen, begon op een eind te loopen, en de jongen begon zijn plichten beter te begrijpen, en plezier in zijn werk te krijgen. De boer van zijn kant, die Hendriks gangen gedurende zeven weken, nauwlettend was nagegaan, begon tot zichzelf te zeggen, dat hij een wijs ding had gedaan met den jongen in zijn dienst te nemen, daar hij inzag, dat Hendrik mettertijd een zeer bruikbaren en betrouwbaren knecht zou kunnen worden. Het leven van den jongen zou heel gelukkig zijn geweest als Hannes er maar niet geweest was. Maar hoe meer Hendrik zijn kameraad leerde kennen, des te meer groeide zijn afkeer van en zijn wantrouwen in den knecht aan.

Met allerlei leugens wist Hannes den boer altijd om den tuin te leiden, als deze verklaring vroeg van dingen, die hem in het gedrag van den knecht niet

JANNEMAN

DOOR J. M. WESTERBRINK-WIRTZ

JANNEMANS vader is predikant. En Janneman is niet slechts z'n oudste, doch tot op heden ook z'n eenige zoon. Dies is Jan eraan gewend dat de gemeenteleden genoegzaam notitie van hem nemen.

Janneman aanvaardt de verschillende attenties met een glimlach van erkentelijkheid. Hij vertoont nu reeds eigenschappen, die hem later tot een populair man kunnen maken.

Als hij, op de wandeling met vader, in de verte een speciale kennis ziet aankomen, begint z'n rond, blozend gezicht te glimmen van pret.

En wanneer die kennis, na een behoorlijke begroeting van den begeleider, zegt: „zoo Janneman, ben jij daar ook?” zingt hij z'n hoog „ja” met een air van: „ben je niet vreeselijk blij, me te zien?”

Begrijpelijkwijls heeft Jan een tamelijke dunk van zichzelf.

Wanneer hij valt, en huilt (hij huilt nog al gauw) en moeder hem beknort: „kleine jongen!” protesteert hij: „Jan is groot”.

Hij houdt er ook niet van, toe te geven, dat hij iets niet kan.

Omdat hij alleen is, en zeer beweeglijk, moet z'n moeder af en toe een werkje voor hem verzinnen, wil ze eens een oogeblikje rust hebben.

Zoo geeft ze hem een keer de niet al te paedagogische opdracht, vlinders te gaan vangen. Met de sussende bijgedachte: „je krijgt ze toch niet”.

Jan trekt vol moed de tuin in met een leeg cigarettendoosje. En na verloop van tijd komt hij werkelijk met een gevangen vlinder terug.

Op moeders vraag: „heb je die zelf gepakt?” haalt hij met een oolijk snoetje z'n schouders op.

Moeder wil niet opnieuw een opvoedkundige blunder begaan, en dringt aan: „kom, dat weet je best.”

Janneman echter volhardt: „weet ik niet.”

En pas als moeder hem „zoo heel erg” aankijkt valt hij door de mand, en mompelt iets van een groote jongen, die Henk heet. Doch dan laat hij ook onverschillig de vlinder vliegen, voor zoover het beest nog te fladderen vermag. Er is geen glorie meer met z'n vangst te behalen, begrijpt hij.

Als Jannemans vader pas in z'n nieuwe gemeente staat maakt Jan kennis met den dokter. Echter niet in diens kwaliteit van geneesheer, maar als vermoedelijke aanstaande huisvriend.

Die eerste ontmoeting verloopt aldus:

De dokter zegt: „wel, wat ben jij een flinke jongen!” En hij behoeft met die uitspraak z'n geweten geen geweld aan te doen.

Dan informeert hij: „hoe heet je?”

Het prompte antwoord van den gevlende is: „Janneman”.

„Wel zoo! En kom je eens bij mij spelen? Ik heb ook jongens.”

„Jawel!”

Op een toon, als beteekent deze toezegging een groote gunst.

„Maar ik heb ook een hond. Een groote hond. Ben je daar bang voor?”

„Nee!” Met zooveel overtuiging als begrijpt hij niet, hoe iemand hem, zoo'n groote jongen, van zulk een kinderachtigheid kan verdenken.

Vader intusschen geeft den bezoeker een knipoogje, en die denkt er het zijne van.

Een week later volgt de tweede ontmoeting.

De dokter loopt met z'n hond langs de pastorie. Janneman speelt op het trottoir met z'n Vliegende Hollander. Een nieuw bezit nog wel. Doch als hij de hond ziet rent hij weg, de tuin in, het huis binnen.

Vader vangt hem op, ziet in een glimp dokter en hond, en vraagt verwijtend: „maar je bent toch niet bang voor een hond?”

Janneman kijkt het wegwandelend

NELLEKE

J. M. WESTERBRINK-WIRTZ

TOE, Nelleke, speel jij nou een poosje zoet met je poppen! Kijk, Liesbeth heeft niet eens een jurkje aan. En Krelis huivert van kou in z'n katoenen speelpakje. Die huilt om z'n lekkere warme trui. Zie je wel?" zegt moeder. En ze weet zichzelf, gelijk altijd, wanneer ze probeert Nelleke voor haar poppen te interesseeren, terug in haar eigen kinderland Fantasia.

Doch voor Nelleke is dat land gesloten met zeven sloten en zwaar vergrendeld.

Voor háár is een pop een stijf, stil ding, dat je gerust in een hoek kan laten zitten. Als moeder zegt, dat Krelis huilt, dan meent ze daar natuurlijk net niks van. Ze doet maar alsof, omdat ze graag wil dat Nelleke, die wat verkouden is, in de kamer blijft, en haar niet overal achterna loopt!

En Nelleke wil wel doen, wat moeder zegt, zeker wel. Ze wil geen stout kindje wezen.

Doch het is een slap ding met een koude, steenen kop, die ze een jurk aantrekt. Niet een echt poppekind. En daarom verveelt het spel zoo gauw.

Daarom gaat ze toch weer, eer ze er goed bij denkt, moeder achterna in de keuken, en bedelt om kopjes te mogen wasschen, net als Mina. En als ze klaar is met haar eigen bordje en kopje en schoteltje, dat niet breken kan, vraagt ze om haar serviesje. Maar er moet water in de trekpote, en melk in het kannetje, en suiker in het potje. Alles moet „echt" zijn. Want Nelleke kan geen denkbeeldige thee schenken en met een ernstig gezicht uitdrinken, zooals Ria en Tootje dat doen op het schooltje.

Een paar dagen later beslist moeder, dat Nelleke weer ver genoeg beter is om naar het fröbelschooltje te gaan. Onderweg kan ze goed worden ingestopt. En in huis vat ze toch telkens opnieuw kou in de tochtige gang. Als ze nog in de kamer bleef met haar speelgoed! . . .

Doch dan verzet Nelleke, die anders al een half uur te voren voor het raam staat, uit angst, dat juf vergeten zal haar te halen, zich onverwacht heftig.

En op moeders vraag: „maar waarom wil je dan niet?" pruilt ze: „Ria en Tootje spelen altijd samen. En met Jaapje en Tony. Maar nooit met mij".

Omdat Nelleke, wanneer ze eenmaal een huilbui heeft, niet tot bedaren te brengen is, besluit moeder haar vandaag dan nog maar thuis te houden. 's Middags zal ze met juf gaan praten, wat er waar is van Nellekes bewering. Juf zegt: „Ria en Tootje willen wel, En Nelleke zelf wil ook wel. Maar Nelleke kan niet op dezelfde manier spelen als de andere twee. Die zeggen, dat ze een groot huis hebben, en dat Jaapje de vader is, en Tootje het kind. En dat Nelleke de dienstbode zijn mag. Maar Nelleke weet niet, hoe ze een vloer moet vegen zonder een echt veger en blik, of een straat schrobben zonder bezem. En ze wil geen boodschappen halen in een winkel, die er niet is. En dan begrijpen de anderen dat weer niet van haar. Zegt u maar, dat ze een mooie leeslegger mag vlechten van wol. Dan komt ze wel graag weer. Daarvoor heeft ze veel meer geduld dan de anderen. U zal zien: als ze grooter wordt, krijgt u een echte hulp aan haar".

Nellekes moeder weet, dat ze zich daardoor getroost moest voelen. Er misschien trotsch op zijn. Een groote dochter tot hulp!

Wanneer maar niet de heugenis aan eigen zoet-verdroomde kinderjaren zoo sterk nog was, dat ze er nu nog soms naar terug verlangen kon. Want het leven, het echte, praktische leven, vindt ze lang niet altijd mooi! 's Avonds praat ze met vader over Nelleke. En ze vertelt hem, wat juf zei.

„Wel, wees daar dan blij om. Je zal zien: als Nelleke eenmaal op de groote school gaat, heb je niks geen moeite meer met haar. En als ze een droomstertje was, zooals jij schijnt te willen, zou de last dan pas beginnen."

„Misschien, ja", zegt moeder.

„Ook voor het kind-zelf", vult vader nog aan.

En moeder zegt weer: „misschien ja".

Maar als vader zich opnieuw verdiept in zijn vaklektuur, en zijzelve doorbreit aan een jurkje voor Nelleke, herhaalt ze in zichzelf nog eens, doch nu zeer twijfelend: „misschien".

Want ze kan de gedachte niet van zich af zetten, dat Nellekes zin voor de nuchtere werkelijkheid de sterke reus is, die de poorten van het sprookjes-paradijs voor haar toegesloten houdt.

BRIEVEN UIT INDIË

PER AUTO DOOR BATAKLAND

DOOR M. A. M. RENES-BOLDINGH

WIE voor de eerste maal den weg rijdt van Medan naar Siboga, langs het Toba-meer dwars door 't bergland van Noord-Sumatra heen, die komt onwillekeurig onder den indruk van de chauffeurskunst van den autobestuurder. In veel opzichten doet de weg denken aan den grooten autoweg door de Dolomiten, al mist men hier natuurlijk de geweldige bergformaties en al zijn de dalen minder lieflijk.

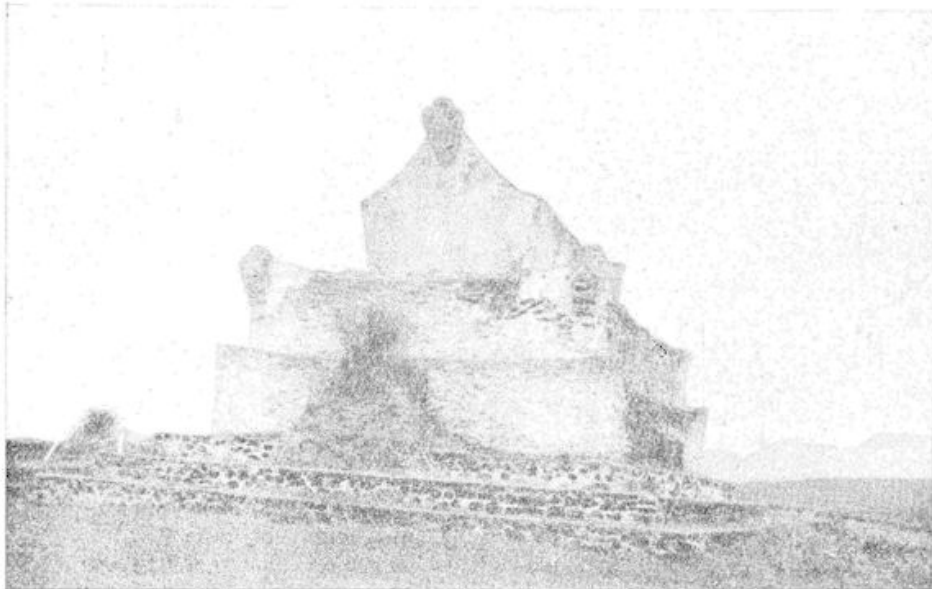
't Eerste gedeelte na Medan is bestrekkelijk eenvoudig. Een breede weg voert langs tabaks-, rubber- en theeplantages, afgewisseld met stukken rimboboe en ontelbare armoedig-uitziende kampongs. Maar daarna gaat 't met de wonderlijkste kronkelingen bergop, bergaf; langs steile rotswanden en diepe ravijnen omhoog naar de hoogvlakte of steppe, om vervolgens met weer even talloze bochten af te dalen naar 't groene Silindoengdal. Echter ligt dan 't zwaarste gedeelte van den weg nog te wachten, n.l. van Silindoeng naar Siboga, met 1300 bochten — en wát voor bochten — op een afstand van 55 K.M. Waagenziekte is op dat gedeelte dan ook zulk een gewoon verschijnsel, dat een ieder, die de tocht er goed afbrengt bestonderend wordt aangekeken en menigeen, die eens den weg gereden heeft, beplooft zichzelf plechtig het nooit en nooit weer te wagen.

Zoo is 'tgesteld met 't geen nie-

mand minder dan Louis Couperus de „mooiste weg ter wereld” genoemd heeft. En een wonder van natuurschoon is 't ook.

't Tobameer zóó blauw; blauw tot aan de wazige bergkusten van Samosir, blauw tot aan de verre horizon; de sawah's zóó groen en de berghelling en ravijnwanden zóó wonderlijk getint van 't lichtste tot 't donkerste brons, hier en daar afgebroken door een felroode breukvlakte en de lichtendwitte plekjes der gepleisterde radjagraven, die hier en daar verspreid tegen de berghellingen liggen — soms ook wel boven op een bergtop, overschaduw door een paar grafboomen, die nimmer gekapt mogen worden. Is 't niet, alsof men de kleine stoet zich voortbewegen ziet, moeizaam hun doode met zich meedragend, de berghelling op. Bonte sarongs en zwaardere schouderdoeken en op de hoofden der mannen de stamige muts van donker fluweel.

't Uitzicht is wijd en groot daarboven, waar ze hun stamleider neergaan leggen, een groot deel van Batak-

Oud Radjahgraf

EEN LITERAIRE CONFERENTIE OP EEN OUD KASTEEL

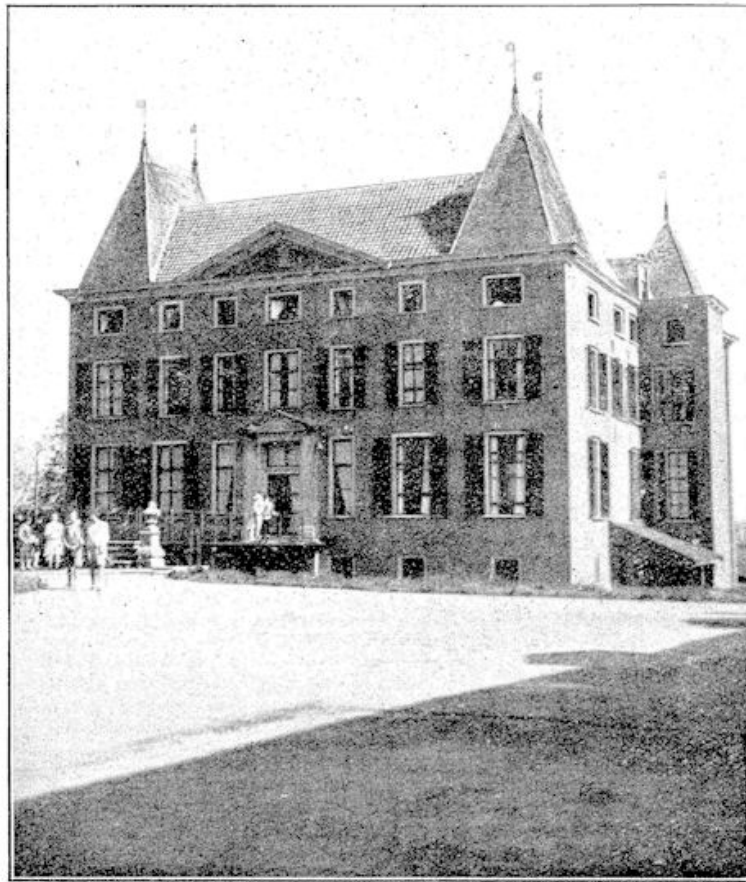
DOOR P. H. MULLER

HET Verbond van Chr. Letterk. kringen in Nederland heeft gedurende de beide Pinksterdagen en den daaraan voorafgaanden Zaterdag op het kasteel Hardenbroek onder Driebergen haar zesde zomerconferentie gehouden, welke uitnemend geslaagd mag heeten.

Voor de zesde maal conferentie! De in literatuur belangstellende jonge Christenen, die indertijd zijn getuige geweest van het verblijdende succes der eerste zomerconferentie, hebben gedurende de laatste bijeenkomst gelegenheid gehad, zich over meer dan één feit te verheugen.

Allereerst over het enthousiasme bij de bezoekers; een enthousiasme, dat geboren is uit een — vaak misschien onbewust — drang nu eens gezellig en tegelijk „stevig” te boomen over die zaken, welke de belangstelling hebben. Telkens, gedurende dien tijd tusschen de gehouden referaten en de maaltijden, kon men hier en daar groepjes vinden van mannelijke en vrouwelijke conferentiebezoekers, die, blijkens terloops opgevangen zinsbrokken, dit of dat onderwerp druk bespraken.

Een essayist kuierde langzaam den breeden oprijlaan af, in discussie met een dichter; op den brug zaten hier eenige lachende dames en heeren, daar een redacteur van „Opwaartsche Wegen” met een romanschrijfster (Wilma) en deze beide laatsten vergaten zelfs den spiedenden fotograaf, zóó geheel werden ze in beslag genomen door hun

Het Kasteel Hardenbroek onder Driebergen

onderwerp, dat, men ziet het op de foto aan beider gezichtsuitdrukking, nog al ingewikkeld was

Reden tot verheugen gaf de laatste Hardenbroek-conferentie ook, omdat in breeden kring de belangstelling voor Christelijke lectuur en voor de ermede samenhangende vragen, blijkt te groeien. Toen jaren geleden heel aarzelend een aanvang werd gemaakt met wat half foutief, „de Chr. litt. beweging” wordt genoemd, was er zeer veel tegenstand vooral in eigen kring en bij geloofsgenooten te overwinnen. „Men” was bij „ons” algemeen van oordeel, dat literatuur behoorde tot het gebied van

BRIEVEN UIT INDIË

PER AUTO DOOR BATAKLAND

DOOR M. A. M. RENES-BOLDINGH

WIE voor de eerste maal den weg rijdt van Medan naar Siboga, langs het Toba-meer dwars door 't bergland van Noord-Sumatra heen, die komt onwillekeurig onder den indruk van de chauffeurskunst van den autobestuurder. In veel opzichten doet de weg denken aan den grooten autoweg door de Dolomiten, al mist men hier natuurlijk de geweldige bergformaties en al zijn de dalen minder lieflijk.

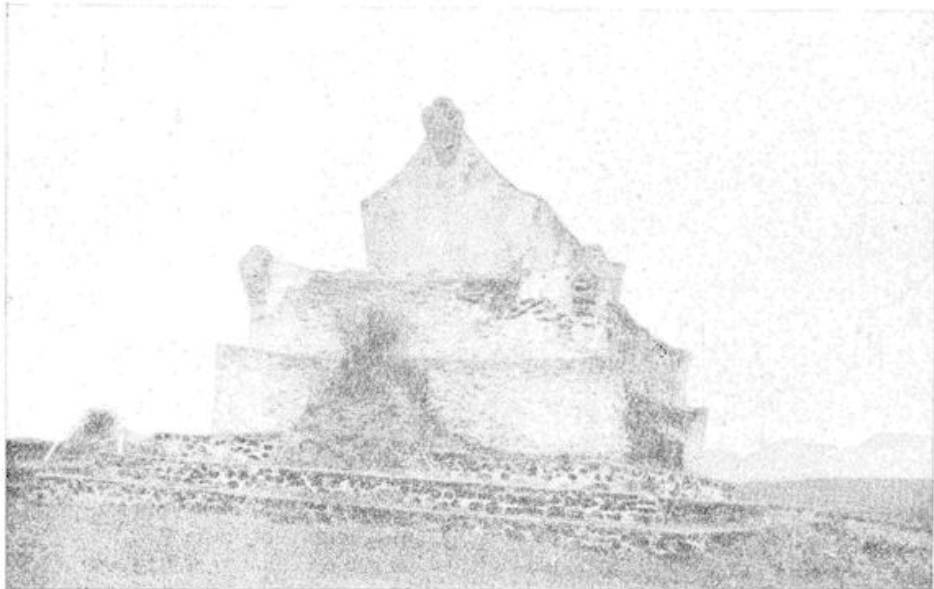
't Eerste gedeelte na Medan is bestrekkelijk eenvoudig. Een breede weg voert langs tabaks-, rubber- en theeplantages, afgewisseld met stukken rimboboe en ontelbare armoedig-uitziende kampongs. Maar daarna gaat 't met de wonderlijkste kronkelingen bergop, bergaf; langs steile rotswanden en diepe ravijnen omhoog naar de hoogvlakte of steppe, om vervolgens met weer even talloze bochten af te dalen naar 't groene Silindoengdal. Echter ligt dan 't zwaarste gedeelte van den weg nog te wachten, n.l. van Silindoeng naar Siboga, met 1300 bochten — en wát voor bochten — op een afstand van 55 K.M. Waagenziekte is op dat gedeelte dan ook zulk een gewoon verschijnsel, dat een ieder, die de tocht er goed afbrengt bestwonderend wordt aangekeken en menigeen, die eens den weg gereden heeft, beplooft zichzelf plechtig het nooit en nooit weer te wagen.

Zoo is 'tgesteld met 't geen nie-

mand minder dan Louis Couperus de „mooiste weg ter wereld” genoemd heeft. En een wonder van natuurschoon is 't ook.

't Tobameer zóó blauw; blauw tot aan de wazige bergkusten van Samosir, blauw tot aan de verre horizon; de sawah's zóó groen en de berghelling en ravijnwanden zóó wonderlijk getint van 't lichtste tot 't donkerste brons, hier en daar afgebroken door een felroode breukvlakte en de lichtendwitte plekjes der gepleisterde radjagraven, die hier en daar verspreid tegen de berghellingen liggen — soms ook wel boven op een bergtop, overschaduw door een paar grafboomen, die nimmer gekapt mogen worden. Is 't niet, alsof men de kleine stoet zich voortbewegen ziet, moeizaam hun doode met zich meedragend, de berghelling op. Bonte sarongs en zwaardere schouderdoeken en op de hoofden der mannen de statige muts van donker fluweel.

't Uitzicht is wijd en groot daarboven, waar ze hun stamleider neergaan leggen, een groot deel van Batak-

Oud Radjahgraf